

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24.06.2015, sp. zn. 29 Cdo 649/2015, ECLI:CZ:NS:2015:29.CDO.649.2015.1

Číslo: 21/2016

Právní věta: I v poměrech právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 platí, že při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí se nepřihlíží k hlasům společníků, kteří nemohou vykonávat hlasovací právo, tak, že od celkového počtu hlasů, kterými společníci na valné hromadě disponují, se odečtou hlasy, s nimiž nemůže být vykonáváno hlasovací právo.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 24.06.2015

Spisová značka: 29 Cdo 649/2015

Číslo rozhodnutí: 21

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Neplatnost právních jednání (o. z.) [Právní jednání (o. z.)], Společnost s ručením omezeným, Valná hromada

Předpisy: § 169 odst. 3 předpisu č. 90/2012Sb.
§ 173 odst. 1 písm. c) předpisu č. 90/2012Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud k dovolání navrhovatelky zrušil druhý odstavec výroku usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 11. 2014, č. j. 5 Cmo 273/2014-RD105, a věc vrátil Vrchnímu soudu v Olomouci k dalšímu řízení.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. K r a j s k ý s o u d v Brně usnesením ze dne 13. 6. 2014, C 55053-RD55/KSBR, Fj 48446/2014, ve znění usnesení téhož soudu ze dne 15. 8. 2014 zamítl návrh na zápis změny jednatele navrhovatelky (resp. na výmaz Mgr. Z. Z. L. a zápis I. H. jako jednatelky navrhovatelky namísto ní) do obchodního rejstříku (výrok I), nepřipustil zpětvzetí návrhu ze dne 13. 6. 2014 (výrok II) a rozhodl o nákladech řízení (výrok III).

2. Vyšel přitom z toho, že:

[1] Návrhem ze dne 30. 5. 2014 se navrhovatelka domáhala zápisu změny svého jednatele do obchodního rejstříku.

[2] Navrhovatelka svůj návrh doložila prostým zápisem z valné hromady konané dne 14. 5. 2014, na které byli dle prezenční listiny v zastoupení přítomni společníci I. H., F. H. a Z. L., každý s podílem ve výši 25 %. Plná moc, udělená k zastupování na valné hromadě Z. L., byla doložena v úředně ověřené kopii, bez úředně ověřených podpisů.

[3] Přípisem ze dne 13. 6. 2014 sdělila Z. L. jako společnice navrhovatelky rejstříkovému soudu, že žádnou plnou moc pro zastupování na údajné valné hromadě navrhovatelky konané dne 14. 5. 2014 neudělila a podpis na plné moci, doložené spolu s návrhem na zápis změny do obchodního rejstříku, není její. Toto prohlášení bylo opatřeno úředně ověřeným podpisem Z. L.

3. Podle soudu prvního stupně bylo na základě uvedeného prokázáno, že se Z. L. nezúčastnila předmětné valné hromady ani osobně, ani v zastoupení. Valné hromady se tudíž zúčastnili v zastoupení pouze dva společníci, disponující 50 % hlasů. Podle článku IV společenské smlouvy navrhovatelky tak předmětná valná hromada nebyla usnášeníschopná, neboť ke způsobilosti valné hromady navrhovatelky činit rozhodnutí musí být na valné hromadě přítomni společníci, kteří mají více než polovinu hlasů.

4. Ve výroku označeným usnesením ze dne 27. 11. 2014, č. j. 5 Cmo 273/2014-RD105, V r c h n í s o u d v Olomouci k odvolání navrhovatelky potvrdil usnesení soudu prvního stupně ve výroku II (první výrok), ve výrocih I a III je zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (druhý výrok).

5. Odvolací soud uvedl, že Z. L. měla být předmětnou valnou hromadou odvolána z funkce jednatelky navrhovatelky, a to pro porušování povinností při výkonu této funkce, její hlasovací právo proto bylo podle § 173 odst. 1 písm. c) zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích; dále jen „ZOK“), sistováno.

6. S poukazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. [29 Cdo 3472/2013](#) (jež je veřejnosti dostupné - stejně jako ostatní rozhodnutí Nejvyššího soudu přijatá po 1. 1. 2001 - na jeho webových stránkách), tak odvolací soud uzavřel, že při posuzování usnášeníschopnosti předmětné valné hromady nebylo možné k hlasům Z. L. přihlídnout, protože není pro projednávanou věc rozhodující, zda jmenovaná udělila plnou moc ke svému zastupování na dané valné hromadě. Jelikož soud prvního stupně nezohlednil sistaci hlasovacího práva Z. L., odvolací soud jeho rozhodnutí v odpovídajícím rozsahu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

7. Proti druhému výroku usnesení odvolacího soudu podala navrhovatelka dovolání, opírajíc jeho přípustnost o § 237 zákona č. 99/1963 Sb., o s. ř., uplatňujíc dovolací důvod dle § 241a odst. 1 o. s. ř. a navrhuje, aby dovolací soud druhý výrok usnesení odvolacího soudu změnil tak, že se usnesení soudu prvního stupně ve výrocih I a III potvrzuje.

8. Dovolatelka předně namítá, že závěry odvolacího soudu „nejsou založeny na skutečném stavu“. Jak vyplývá z obsahu spisu i z předloženého zápisu z jednání tvrzené valné hromady, odvolávanou jednatelkou dovolatelky byla Mgr. Z. Z. L., nikoli společnice Z. L. Druhá jmenovaná jednatelkou dovolatelky nikdy nebyla, tudíž ani nemohla být z této funkce odvolána.

Vzhledem k tomu, že skutečnou jednatelkou dovolatelky je Mgr. Z. Z. L., tedy osoba odlišná od společnice Z. L., není dle názoru dovolatelky splněna podmínka pro sistaci hlasovacího práva Z. L. a odvolací soud aplikoval § 173 odst. 1 písm. c) ZOK nesprávně. Jelikož závěry odvolacího soudu nejsou založeny na skutečném stavu, rozhodnutí odvolacího soudu nemůže podle dovolatelky nijak zavazovat soud prvního stupně.

III. Přípustnost dovolání

9. Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř., neboť v dovolání předestřená otázka systace hlasovacího práva společníka podle § 173 odst. 1 písm. c) ZOK nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud vyřešena.

IV. Důvodnost dovolání

10. Podle § 127 odst. 5 písm. c) zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, platilo, že společník nemůže vykonávat hlasovací právo, jestliže valná hromada rozhoduje o tom, zda mu nebo osobě, s níž jedná ve shodě, má být prominuto splnění povinnosti, anebo zda má být odvolán z funkce orgánu nebo člena orgánu společnosti pro porušení povinností při výkonu funkce.

11. Z § 127 odst. 6 obch. zák. se podávalo, že § 186c odst. 1 a § 186d obch. zák. se použijí obdobně.

12. Podle § 186c odst. 1 obch. zák. platilo, že při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí a při hlasování na valné hromadě se nepřihlíží k akciím nebo zatímním listům, s nimiž není spojeno hlasovací právo, nebo pokud nelze hlasovací právo, které je s nimi spojeno, vykonávat.

13. Z § 169 odst. 3 ZOK plyne, že při posuzování schopnosti valné hromady se usnášet se nepřihlíží k hlasům společníků, kteří nemohou vykonávat hlasovací právo.

14. Podle § 173 odst. 1 písm. c) ZOK společník nevykonává hlasovací právo, jestliže valná hromada rozhoduje o tom, zda jemu nebo osobě, s níž jedná ve shodě, má být prominuto splnění povinnosti, anebo zda má být odvolán z funkce člena orgánu společnosti pro porušení povinností při výkonu funkce.

15. Odvolacímu soudu je možno přisvědčit potud, že závěry učiněné Nejvyšším soudem v usnesení sp. zn. [29 Cdo 3472/2013](#) ve vztahu k § 127 odst. 5 písm. c), odst. 6 a § 186c odst. 1 obch. zák. se plně prosadí i v poměrech zákona o obchodních korporacích při aplikaci § 169 odst. 3 a § 173 odst. 1 písm. c) ZOK. I v poměrech právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 platí, že při posuzování způsobilosti valné hromady činit rozhodnutí se nepřihlíží k hlasům společníků, kteří nemohou vykonávat hlasovací právo, tak, že od celkového počtu hlasů, kterými společníci na valné hromadě disponují, se odečtou hlasy, s nimiž nemůže být vykonáváno hlasovací právo. Jen ve vztahu ke „zbývajícím“ hlasům je pak posuzováno dosažení kvora pro usnášení schopnost valné hromady.

16. Nadále se uplatní rovněž závěry formulované a odůvodněné Nejvyšším soudem v usnesení ze dne 27. 11. 2014, sp. zn. [29 Cdo 3387/2013](#), dle nichž zákaz výkonu hlasovacího práva podle § 127 odst. 5 písm. c) obch. zák. [nyní § 173 odst. 1 písm. c) ZOK] nedopadá na společníka, jednajícího ve shodě se společníkem, o jehož odvolání z funkce jednatele pro porušení povinností při výkonu funkce valná hromada rozhoduje [srov. § 173 odst. 1 písm. c) ZOK a § 127 odst. 5 písm. c) obch. zák.]. K systaci hlasovacího práva společníka podle § 173 odst. 1 písm. c) ZOK tak dochází výhradně tehdy, je-li tento společník zároveň odvolávaným jednatelem společnosti.

17. Dovolání je přesto důvodné.

18. Ačkoli výklad podstaty systace hlasovacího práva společníka společnosti s ručením omezeným učiněný odvolacím soudem je - v obecné rovině - v souladu s výše uvedenou judikaturou, odvolací soud aplikoval § 173 odst. 1 písm. c) ZOK na projednávanou věc nesprávně.

19. Podle obsahu návrhu v projednávané věci měla být z obchodního rejstříku vymazána odvolaná jednatelka dovolatelky Mgr. Z. Z. L. Taktéž dle obsahu spisu je odvolanou jednatelkou dovolatelky Mgr. Z. Z. L., nikoli společnice Z. L. Hlasovací právo Z. L. by mohlo být podle § 173 odst. 1 písm. c) ZOK sistováno jen tehdy, kdyby ona sama byla jednatelkou dovolatelky odvolávanou pro porušení povinností při výkonu funkce. Tak tomu však v projednávané věci zjevně není, protože úprava § 173 odst. 1 písm. c) ZOK do poměrů projednávané věci nedopadá.

20. Jinak řečeno, závěry o hlasovacím právu společnice Z. L. nemají v daném kontextu žádný význam pro posouzení správnosti rozhodnutí soudu prvního stupně týkajícího se návrhu na výmaz jiné osoby (jednatelky Mgr. Z. Z. L.).

21. Jelikož právní posouzení věci co do řešení otázky, na které napadené rozhodnutí spočívá, není správné, a dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř. tak byl uplatněn právem, Nejvyšší soud usnesení odvolacího soudu v dovoláním napadeném druhém výroku zrušil a věc v tomto rozsahu vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 a 2 o. s. ř.).

22. V další fázi řízení odvolací soud posoudí, zda - s ohledem na znění § 192 odst. 1 in fine ZOK - zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob, nebo jiný právní předpis zakládá rejstříkovému soudu v řízení ve věcech obchodního rejstříku oprávnění přezkoumávat platnost usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným.